

مطالعه عوامل موثر در جلب و شکار کرم خوشه‌خوار انگور، *Lobesia botrana* **Denis and Schiffmüller (Lepidoptera: Tortricidae)** در تله‌های فرومونی

مریم سلطانی^۱، حسین فرازمنند^{۲*}، عیسی جبلیه^۱، محمد سیرجانی^۳

- ۱- به ترتیب دانش‌آموخته و مربی، دانشگاه علم و فرهنگ، شعبه کاشمر، کاشمر، ایران
- ۲- دانشیار، موسسه تحقیقات گیاهپزشکی کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، تهران، ایران
- ۳- مربی، بخش تحقیقات گیاهپزشکی، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی خراسان رضوی، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، مشهد، ایران

چکیده

کرم خوشه‌خوار انگور، *Lobesia botrana* Denis et Schiffmüller (Lepidoptera: Tortricidae)، یکی از مهم‌ترین آفات تاکستان‌های ایران و جهان است. فرومون جنسی نقش مهمی در ردیابی و کنترل این آفت دارد. عوامل متعددی بر کارایی تله‌های فرومونی تاثیرگذار هستند. در این مطالعه، اثرات شکل و رنگ، ارتفاع، جهت و محل نصب تله و غلظت پخش‌کننده در شرایط مزرعه‌ای و تاثیر آن بر میزان شکار شب‌پره‌های نر کرم خوشه‌خوار انگور، مورد بررسی قرار گرفت. بدین منظور آزمایشاتی در قالب بلوک‌های کامل تصادفی با ۴ تکرار در شهرستان خلیل‌آباد، در سال ۱۳۹۳، انجام شد. نتایج نشان داد تاثیر ارتفاع، رنگ، شکل، جهت و دز تفاوت معنی‌داری بین میزان شکار در تیمارهای مختلف وجود نداشت. بیشترین میزان شکار روزانه مربوط به ارتفاع ۱/۵ متر ($1/78 \pm 0/66$)، شکل دلتا ($1/95 \pm 0/45$)، تله شفاف ($1/70 \pm 0/14$) و جهت غرب ($4/37 \pm 1/26$) بود. همچنین بالاترین میزان شکار مربوط به تله دارای دو پخش‌کننده ($0/94 \pm 0/41$) بود و در تله نصب شده بر روی درخت انگور نیز بیشترین میزان شکار روزانه ($1/58 \pm 0/19$) مشاهده شد، که دارای اختلاف معنی‌دار با سایر پایه‌های محل نصب داشت. بر اساس یافته‌های حاصل از این تحقیق، برای تله‌های ردیابی کرم خوشه‌خوار انگور، استفاده از تله دلتا حاوی یک تا دو عدد پخش‌کننده که در جهت غربی و ارتفاع ۱/۵ متری و بر روی درخت انگور نصب شود، قابل توصیه می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: انگور، کرم خوشه‌خوار، فرومون جنسی، تله فرومونی، ردیابی

* نویسنده رابط، پست الکترونیکی: paper@farazmand.ir

تاریخ دریافت مقاله: ۹۶/۳/۵ - تاریخ پذیرش مقاله: ۹۶/۱۰/۲۴